

**Position Paper van de Nederlandse NGO's voor de
Durban Review Conferentie 2009,
Genève 20-24 april 2009**

**Den Haag
19 maart 2009**

1. Inleiding

Deze position paper geeft de opvattingen weer van de Nederlandse NGO's die betrokken zijn bij de voorbereidingen van de Durban Review Conferentie 2009 (Genève, Zwitserland, 20-24 april 2009). De Initiatiefgroep Durban Review 2009¹ heeft zich geconcentreerd op de volgende cruciale thema's:

1. Arbeidsmarkt en werkgelegenheid
2. Onderwijs en educatie en
3. Slavernijverleden.

Deze thema's betreffen een selectie uit de 219 paragrafen van het Durban Actieprogramma (DDPA 2001). Dit houdt echter niet in dat de thema's die hier niet aan bod komen, naar onze mening niet van belang zijn.

De slogan van de Durban Review Conferentie is: "UNITED AGAINST RACISM: Dignity and Justice for ALL". Deze VN Durban Review Conferentie 2009 in Geneve biedt een mogelijkheid om ondermeer vast te stellen wat de VN lidstaten hebben ondernomen om te komen tot de realisatie en monitoring van de gemaakte afspraken, c.q. doelstellingen, vastgelegd in de DDPA 2001, binnen het raamwerk van de UN Algemene Vergadering.

Wat beoogt de Durban Review 2009

De *doelstellingen* van de Durban Review Conferentie zijn samengevat de volgende:

- de implementatie door de VN-lidstaten, monitoring en resultaten van de DDPA 2001 te evalueren en de effecten op duurzaamheid te toetsen;
- daarnaast wordt ook aandacht besteed aan het effect van andere relevante VN instrumenten, zoals de CERD²;
- het door middel van een transparant proces van waardigheid en saamhorigheid, het proces en de effecten van concrete maatregelen en initiatieven om alle vormen en of manifestaties van racisme, raciale discriminatie, xenofobie en aanverwante intolerantie te bestrijden, op duurzaamheid te toetsen;

Nederland heeft zich in 2001 tijdens de VN-Wereldconferentie verbonden om zich in te zetten voor de uitroeiing van alle vormen van Racisme, Rassendiscriminatie, Vreemdelingenhaat en Aanverwante intolerantie.

Het proces van de Durban Review Conferentie wordt voorbereid door de UN HUMAN RIGHTS COUNCIL. In de Resolutie 3/2 van 8 december 2006 staat duidelijk aangegeven dat participatie open staat voor alle VN-lidstaten en (geaccrediteerde) observers.

Nederland heeft zich verbonden om zich in te zetten voor het voorkomen, de uitroeiing en bestrijding van alle vormen van racisme, raciale discriminatie, vreemdelingenhaat en aanverwante intolerantie, zodat alle burgers in de samenleving zich veilig voelen en gelijkwaardig kunnen participeren op alle niveaus van de samenleving als geheel.

De vraag na acht jaar is wel wat er door Nederland is gerealiseerd om racisme en aanverwante intolerantie effectief te bestrijden in Nederland? Wat is daarvan het duurzame effect?

¹ Tiye International, Art.1, E-quality, Landelijk Platform Slavernijverleden (LPS)

² Convention on Elimination of Racial Discrimination

Essentieel is te waarborgen dat bij het ontwikkelen van beleid en effectieve maatregelen, het Intersectionaliteitsperspectief, stereotypering en nieuwe vormen van racisme de rode draad vormen. Bij de bespreking van de drie geselecteerde thema's van de door de Initiatiefgroep Durban Review 2009, georganiseerde NGO-werkconferentie op 24 februari 2009 zijn deze perspectieven dan ook als rode draad gehanteerd bij de ontwikkeling van de aanbevelingen.

De Nederlandse NGO's benadrukken dat zij zich bij het opstellen van deze position paper hebben laten leiden, enerzijds, door het uitgangspunt van gelijkwaardigheid van vrouwen en mannen bij alle aspecten van de bestrijding van racisme, rassendiscriminatie, vreemdelingenhaat en aanverwante onverdraagzaamheid. Anderzijds, door het uitgangspunt van de gelijkwaardigheid van alle burgers, behorende tot de dominante of non dominante groepen in de samenleving, met in achtneming van de diverse categorieën zoals vermeld in Artikel 13 van het Verdrag van Amsterdam.

2. Resultaten uit de drie Werkgroepen

2.1. Thema: Arbeid en werkgelegenheid

Inleiding

Discriminatie bij zowel instroom als doorstroom binnen bedrijven is een van de belangrijkste oorzaken van de grote werkloosheid onder zwarte, migranten- en vluchtelingenvrouwen en -mannen. Vergeleken met de autochtone witte bevolking is de werkloosheid ongeveer drie maal zo hoog. Dit verschil is niet alleen te verklaren door opleidingsachterstand. Binnen arbeidsorganisaties is vaak te weinig visie op de problematiek van discriminatie en vreemdelingenhaat en of racisme. Het ontbreekt vaak aan kennis van de subtiele en alledaagse verschijningsvormen van discriminatie en aan kennis van wettelijke mogelijkheden (zoals bij de Commissie Gelijke Behandeling die toezicht houdt op de naleving van gelijke behandelingswetgeving) en instrumenten om discriminatie te voorkomen of tegen te gaan. Het is hierbij belangrijk dat management en medewerkers op alle functieniveaus zich de competentie van sociale- en culturele sensitiviteit eigen kunnen maken. Hierdoor kan een werkvloer ontstaan waar iedereen zich veilig en gewaardeerd voelt en de kwaliteiten en talenten van iedere werknemer tot zijn recht komt.

Ongelijke economische ontwikkeling in de wereld is een belangrijke oorzaak voor arbeidsmigratie. De processen van verdergaande globalisering, door toename van communicatie- en vervoersmogelijkheden, kapitaal, handels- en migratiestromen, brengen een toename van onderlinge beïnvloeding met zich mee die als zodanig een vergroting van verantwoordelijkheid tot gevolg heeft. Echter vaak wordt door de economisch sterkere landen in de wereld gebruik gemaakt van hun economische voorsprong ten koste van landen met zwakkere economieën, bijvoorbeeld door het hanteren van tariefmuren. Tegelijkertijd bestaat er in staten met sterkere economieën in de laagbetaalde sectoren behoefte aan flexibele, goedkope arbeid, die vaak door niet-westerse arbeidsmigranten wordt verricht. Echter overheden zijn er veelal op gericht om deze arbeidsmigranten te belemmeren in toegang en verblijf.

Sinds het verdwijnen van de wetten Samen (Stimulering Arbeidsdeelname Minderheden) en BEA (Bevordering Evenredige Arbeidsparticipatie Allochtonen)³ zijn er geen effectieve

³ voor het niet nakomen, door werkgevers, van de afspraken als gevolg van de wet waren immers geen sancties waardoor werkgevers zich niet verplicht voelden uitvoering te geven aan de wetten.

alternatieven gerealiseerd ter bevordering van de instroom en doorstroom⁴ van etnisch culturele minderheden in arbeidsorganisaties, zowel in publieke als in de private sector.

Aanbevelingen

- Het realiseren van effectieve maatregelen voor een discriminatievrije werkvloer, door: 1) instrumenten hiertoe op te nemen in de Arbeidsomstandighedenwet; 2) het in het leven roepen van een expertisegroep, die bedrijven kan ondersteunen; 3) de overheid dient hierbij een facilitaire rol te vervullen.
- Het stimuleren van effectieve maatregelen ten behoeve van goede inbreng van diversiteit in de beleidsbepaling van een bedrijf, onder andere door het creëren van voldoende inspraakmogelijkheden voor medewerkers in alle niveaus van de arbeidsorganisatie bij de beleidsbepaling.
- Educatieve programma's realiseren ter bevordering van de weerbaarheid van slachtoffers van discriminatie, door het realiseren van een veilige omgeving, waarin men beschermd wordt tegen de gevolgen van het indienen van een klacht.
- Effectieve scholing en trainingsprogramma's realiseren ter bevordering van het bewustzijn bij de organisatie over de verschijningsvormen van discriminatie, en het erkennen en herkennen daarvan.
- Het instellen van een zogenaamde klokkenluiderfonds bij de Commissie voor Gelijke Behandeling, om mensen te beschermen tegen negatieve gevolgen van het indienen van een klacht.
- Maatregelen ter bescherming van ZMV (zwarte, migranten en vluchtelingen) werknemers, de vrouwen in het bijzonder die tot deze groep behoren, door ontslagbescherming en waar nodig het instellen van quota⁵ bij ontslag en markt gerelateerde arbeidproduct/diensten verhoudingen.
- Het verruimen van de bevoegdheden van de Commissie Gelijke Behandeling door het geven van instrumenten om sancties op te leggen en het bieden van mogelijkheden tot genoegdoening aan slachtoffers.
- Maatregelen die een versoepeling van het immigratiebeleid tot gevolg hebben, aangezien niet-westerse arbeidsmigratie niet los kan worden gezien van de mede door westerse landen veroorzaakte ongelijke mondiale ontwikkelingen op economisch terrein.

2.2 Thema: **Onderwijs en Educatie**

Inleiding

Onderwijs is één van de mensenrechten en vormt een essentieel instrument om de doelstellingen op het gebied van gelijkheid, ontwikkeling en vrede te verwezenlijken. Onderwijs zonder onderscheid komt alle mensen ten goede (jongens, meisjes, zwarte, migranten en witte vrouwen en mannen) en draagt uiteindelijk bij tot gelijke betrekkingen

⁴ Waaronder loopbaanbegeleidinginstrumenten

⁵ Als er een beleid wordt gehanteerd last in first out dan is de kans groot dat medewerkers met een zmv achtergrond eerder worden ontslagen is de gedachte. Bij ontslagprocedures dienen werkgevers erop toe te zien dat het personeelsbestand een evenredige vertegenwoordiging van de multiraciale samenleving weerspiegelt.

tussen vrouwen, mannen, zwarte, migrante en witte mensen, aldus verklaard tijdens de Beijing VN Wereldvrouwenconferentie in 1995.

Discriminatievrij onderwijs is zodanig ingericht dat de diversiteit van de samenleving ook binnen alle bestuurslagen van het onderwijsinstituut herkenbaar is en tot zijn recht komt. Binnen zo'n discriminatievrij schoolklimaat wordt iedere werknemer en iedere student gelijk behandeld en in staat gesteld zijn of haar potentie volledig te ontwikkelen. Tegelijkertijd verbinden de medewerkers en studenten zich met de organisatiedoelen, visie en cultuur. In de communicatie tussen docenten, studenten en schoolmanagement staan rechtvaardigheid, wederzijdse loyaliteit en sensitiviteit centraal en is er gezamenlijke gerichtheid op kwaliteit.

Sinds 2002 krijgen schoolbesturen meer taken en verantwoordelijkheden toebedeeld. Slechts 2,5 % van de bestuursleden komt in het primaire en voortgezet onderwijs uit een non dominante groep⁶.

De uitval van zwarte en migranten leerlingen is in het voortgezet onderwijs ongeveer twee keer zo hoog als die van witte Nederlandse leerlingen. Daarbij lopen leerlingen van de *eerste generatie* die in Nederland geboren en getogen zijn, een nog groter risico dan die van de tweede generatie. Wel dient opgemerkt te worden dat de uitval van leerlingen uit de laagste inkomensgroepen ongeveer het dubbele is van die van leerlingen uit de hogere inkomensgroepen. Duidelijk een maatschappelijk probleem. Momenteel zijn er 70.000 voortijdige schoolverlaters⁷.

De Onderwijsinspectie heeft scholen met veel voortijdig schoolverlaters meer in detail vergeleken met andere scholen en concludeert dat scholen met veel uitval minder goed voldoen aan de eisen die worden gesteld aan de kwaliteitszorg, het leerstofaanbod, de kwaliteit van het pedagogisch-didactisch handelen van leraren, het onderwijsleerklimaat en de begeleiding van leerlingen met specifieke behoeften. Met andere woorden is de voortijdig schooluitval groter bij scholen waar concentraties van zwarte en migranten leerlingen zijn. En vooral in het regulier onderwijs.

Over het algemeen is er veel kritiek op de pedagogische en didactische traditie: lesprogramma, klimaat en leermaterialen zijn allemaal afkomstig van het "mensbeeld" en de pedagogische benadering over de mens vanuit een eurocentrische methodologie. Maar ook door vooroordelen van het onderwijzend personeel, de motivatie ter stimulering van de leerlingen en het aantrekkelijk maken van de leerstof, ontbreekt. De onderwijsinspectie heeft ook diverse malen in haar jaarverslag erop gewezen, dat de onderwijs curricula verouderd zijn en dat dit een van de hoofdfactoren van schooluitval is. Met de aanbeveling van de onderwijsinspectie moet dus iets gedaan worden.

De toenemende segregatie binnen het primair onderwijs baart grote zorgen⁸. Onderwijsstatistieken op het gebied van de resultaten hebben uitgewezen dat zogenaamde zwarte scholen per definitie zwakke scholen zijn. De zogenaamde witte vlucht moet een halt worden toegeroepen. Het is belangrijk dat schoolmanagement en het brede publiek (onder andere ouders en leerlingen) zich moeten realiseren dat integratie een proces is van twee kanten.

⁶ De Weerd en Gemmeke 2007

⁷ Jaarboek, CBS 2007/2008

⁸ Pagina 15 Rapportage ECRI goedgekeurd juni 2007, gepubliceerd in februari 2008

Ondanks het feit dat onderwijsstatistieken een duidelijke inhaalrace aangeven bij de non dominante groepen in het hoger en wetenschappelijk onderwijs⁹, blijft de vertaalslag in beleidsmaatregelen ten aanzien van instroom in hogerkader en topposities in overheidssector en het bedrijfsleven achterwege. Daarnaast laten Feiten en Cijfers¹⁰ ook zien dat ZMV jongeren bij studies met een praktijkonderdeel ten opzichte van witte jongeren zonder effectieve maatregelen moeilijk aan een stageplaats kunnen komen. Zonder stageplaats kan de studie niet worden afgerond wat tot gevolg heeft demotivatie en schooluitval.

Aanbevelingen op nationaal en Europees niveau.

- Het realiseren van een discriminatievrij en veilig schoolklimaat¹¹ opnemen in de kwaliteitseisen van de onderwijsinspectie als toetsingscriterium in het kader van de onderwijsinspectietaak.
- Realiseren van maatregelen ter bevordering van een evenredige vertegenwoordiging van zwarte en witte mannen en vrouwen in het personeelsbestand (midden en hogerkader functies) van de onderwijsorganisatie, schoolbesturen en andere relevante besluitvormingsorganen binnen het onderwijs.
- Het realiseren van een meer leeftijdbewust personeelsbeleid (diversiteit qua leeftijd), en een afspiegeling qua godsdienstige en opleidingsachtergrond.
- Het doen opnemen van een non discriminatie beleidseis in de Visie en Code of Conduct van schoolbesturen.
- Bijstelling van de Nederlandse geschiedenis in het onderwijs. Kerndoelstellingen en eindtermen dienen aangepast te worden onder andere ten aanzien van het Nederlands Slavernij en Koloniaal verleden¹².
- Implementatie van Global Compact¹³ in het onderwijs.
- Educatieve programma's realiseren die tot meer inzicht en kennis moeten leiden over de werkingssfeer van racisme met als doelstelling het zich leren inleven in de aspecten van racistisch gedrag en houding en het herkennen van situaties waarbij er ingegrepen dient te worden. Leren mensen te accepteren op basis van hun kunnen en niet op basis van hun kleur en/of etnische achtergrond.

⁹ HBO 49.000 resp. WO 52.000 (onderwijsstatistieken)

¹⁰ onderwijsstatistieken

¹¹ Ingevolge aanbevelingen Rapportage "Kenmerken van discriminatievrij schoolklimaat" (Ann Mannen 2004 Sociale en culturele sensitiviteit binnen arbeidsorganisaties/Tiye International)

¹² in 2002 hebben de ministeries van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in samenwerking met het Landelijk Platform Nederlands Slavernijverleden een rapport uitgebracht dat is aangeboden aan de Kabinet. In het Rapport zijn er verschillende aanbevelingen opgenomen ten aanzien van de herschrijving van het geschiedenisonderwijs op dit gebied. Er is dus voldoende materiaal aanwezig om uitvoering te geven aan deze maatregel.

¹³ Verwijst naar een door voormalig VN Secretaris Generaal Kofi Annan, aanbevolen instrument om mensenrechten onder andere op het gebied van arbeidsmarkt, onderwijs en educatie te verbeteren.

- Realiseren van studie en onderzoek over het gebruik van racistische terminologieën (taalgebruik) in het onderwijs en acties realiseren ter afschaffing van racistisch taalgebruik en omzetting in positief taalgebruik.
- Er moeten effectievere preventieve maatregelen komen om verdere segregatie binnen het (basis) onderwijs, c.q., educatieve sector te voorkomen.
- Interculturalisatie is een "must" binnen alle segmenten van het onderwijsveld. Aanbevolen wordt dan ook het stimuleren van educatieve programma's ter bevordering van kennis en inzicht.
- Mensenrechten educatie is zeer sterk aan te bevelen en dat betekent het realiseren en implementeren van educatieve programma's en de programma's opnemen als kerndoelstelling binnen de eindtremen van alle vormen en niveaus van het onderwijs.
- Civic-driven-change initiatieven. Er moet een (goede) samenwerking zijn tussen NGO's, ontwikkelingsorganisaties, ervaringsdeskundigen en actiegroepen om te komen tot vernieuwde curricula.
- Voor PABO's en andere relevante instituties is bijscholing van essentieel belang op het gebied van discriminatievrij onderwijs. De nadeel aspecten eruit halen en een maatschappelijke positief gerichte uitwerking op school en in praktijk nastreven.
- Het bestrijden van institutioneel racisme en discriminatie. Dit, onder andere door middel van de instelling en toepassing van adequate toetsingscriteria bij het formuleren van organisatie en onderwijsdoelstellingen respectievelijk bij de ontwikkeling en uitvoering van beleid.
- Het realiseren van scholingsprogramma's ter bevordering van kennis en inzicht over de VN rechten van het kind¹⁴

2.3 Thema : Slavernijverleden

Inleiding

De VN Wereld Conferentie in Durban in 2001 (WCAR 2001) is voor Afrikanen en vooral de Afrikaanse nazaten woonachtig in Nederland en de rest van de wereld onder andere in republiek Suriname, Curaçao, Aruba, Saba, St Maarten, St. Eustacius en Bonaire een unieke kans geweest om alle vormen van rassendiscriminatie aan de orde te stellen.

Tijdens deze VN wereldconferentie zijn specifieke kwesties die betrekking hebben op racisme tegen (zwarte) Afrikanen en Afrikaanse nazaten besproken, hieronder begrepen de Trans-Atlantische Slavenhandel, Slavernij en Kolonialisme en de hedendaagse effecten daarvan. De Trans-Atlantische Slavenhandel, Slavernij en Kolonialisme zijn door de VN in 2001 als misdaden tegen de mensheid verklaard¹⁵

¹⁴ recht op onderwijs, ook voor kinderen zonder een status.

¹⁵ op 8 juli 2003 heeft voormalig President van de Verenigde Staten, Bush, tijdens zijn bezoek in Senegal gezegd, een citaat, dat "slavery was one of the greatest crimes in history" voorts heeft hij opgemerkt dat "... we can fairly

De VN-lidstaten hebben de uitdaging van de wereldconferentie aangegrepen om ten aanzien van Afrikanen en Afrikaanse nazaten (hierna ook te noemen AAD doelgroep) tot specifieke acties te besluiten die vervolgens zijn vastgelegd in de DDPA 2001.

Zo zijn landen die daartoe nog niet zijn overgegaan, opgeroepen om passende maatregelen (remedies) te realiseren, excuses aan te bieden en over te gaan tot herstelbetalingen (reparations) in verband met de Trans Atlantische Slavenhandel, Slavernij en Kolonialisme. Nederland kan onder die landen gerekend worden die nog niet is overgegaan tot het realiseren van passende oplossingen en maatregelen¹⁶.

De vraag na acht jaar is daarom, wat Nederland heeft gedaan sinds 2001 naar de kant van de Afrikaanse nazaten toe en de landen waar het slavenhandel en slavernij heeft bedreven zoals beoogd werd met de DDPA 2001. De Durban Review 2009 is vooral erop gericht om van VN-lidstaten te vernemen wat zij sinds 2001 aan acties hebben ondernomen en aan effectieve maatregelen hebben gerealiseerd in het kader van de DDPA 2001.

Afrikaanse nazaten in Nederland en in de overige bovengenoemde landen zijn van mening dat de Nederlandse Staat helemaal niets heeft gedaan aan specifieke acties en maatregelen zoals afgesproken tijdens WCAR Durban 2001. Ook zijn zij van oordeel dat de Nederlandse Staat inclusief het Nederlandse Parlement niet gefocust is op de Afrikaanse nazaten omdat deze doelgroep ontbreekt in vooral de belangrijke beleidsmaatregelen zoals het Nederlands Nationaal Actieplan 2005, respectievelijk rapportages zoals de Nederlandse Schaduwrapportage (februari 2008) in verband met de Durban Review 2009. In dit verband wordt verwezen naar de 3^e rapportage (goedgekeurd op 28 juni 2007) van de European Commission Against Racism and Intolerance, aanbevelingen 112, 113, 115 en 116. We voelen ons gesterkt in onze opvatting omdat de aanbevelingen heel treffend illustreren dat Nederland de ervaringen met racismepraktijken van de NGO's respectievelijk burgergemeenschap niet heeft berokken bij haar voortgangsrapportages. Het is dus een feit dat Nederland niet gefocust is op het wel en wee van en racistische praktijken jegens de DDPA 1 doelgroep, Afrikanen en Afrikaanse nazaten.

Zo is er veel te zeggen over de beeldvorming in Nederland ten aanzien van de Afrikaanse nazaten en de ervaringen van Afrikaanse nazaten over de wijze waarop ze op subtiële wijze worden geportretteerd en/of aangesproken. Terwijl in de Verenigde Staten van Amerika, de aanduiding African American, als gevolg van herdefiniëring van de identiteit van de Afrikaanse nazaten, burgers van de Verenigde Staten van Amerika, algemeen is geaccepteerd, is het nog niet doorgedrongen tot de Nederlandse samenleving, politici en beleidsmakers dat de aanduiding "Neger" voor Afrikanen en Afrikaanse Nazaten in Nederland al lange tijd als beledigend wordt ervaren. Een petitie van deze strekking in 2005 aangeboden aan het Nederlandse Parlement heeft tot nu toe ook geen zoden aan de dijk gezet. Zo worden Afrikaanse Surinamers in beleidsdocumenten en statistieken nog steeds aangeduid als "creolen", daar waar het gaat om een onderverdeling naar onder andere

Judge the past by the standard of John Adams who called slavery an evil of colossal magnitude, (and) acknowledged that "many of the issues that still trouble America have their roots *in slavery*". Dit, in navolging van wat de VN-lidstaten tijdens de WCAR 2001 hebben verklaard

¹⁶ Excuses en herstelbetalingen bijvoorbeeld. Voormalig minister Rogier van Boxtel heeft in 2001 te Durban woorden van spijt betuigd (remorse). Vervolgens heeft minister President Jan Peter Balkenende ter gelegenheid van 30 Staatkundige Onafhankelijkheid van republiek Suriname in 2005, respectievelijk tijdens zijn werkbezoek in 2008 aan republiek Suriname de gelegenheid voorbij laten gaan om excuses aan te bieden voor de misdaden in verband met het Nederlandse slavernijverleden.

Surinaamse bevolkingsgroepen. Afrikaanse nazaten zijn zodoende niet zichtbaar in statistieken en beleidsmaatregelen omdat ze niet als specifieke doelgroep worden gedefinieerd. Om de DDPA 2001 ten aanzien van deze doelgroep te implementeren is het van belang kennis en inzicht te hebben over de doelgroep.

Politici en Media durven de aanduiding "Afrikaanse Nederlanders" of "Afrikaans Surinaamse Nederlanders" niet in de mond te nemen. Het gebruik van de aanduiding "NEGER" houdt racisme in Nederland in stand omdat witte kinderen steevast mee krijgen dat de nazaten van de tot slaaf gemaakten 'NEGERS ZIJN'. Zo maakt het Korps Landelijke Politie Diensten zich iedere week schuldig aan het verwoorden van racistische terminologie door in haar dader profiel zwarte daders als NEGROÏDE verdachten op te sporen terwijl de witte en de Aziatische daders niet als caucasoiden en mongoloïden op de opsporinglijsten prijken. Dit verwerpelijke institutionele racistisch taalgebruik, maakt dat de nazaten van de tot slaaf gemaakten respectloos worden behandeld in Nederland. Pseudo wetenschappelijke benamingen worden voor een bepaalde groep in de Nederlandse samenleving gehanteerd dat is het woord NEGER, terwijl niemand het woord kan definiëren.

Terwijl de VN lidstaten hebben gewaarschuwd af te rekenen met alle praktijken die hun basis vinden in theorieën van superioriteit van bepaalde rassen en culturen boven andere die tijdens het koloniale tijdperk verkondigd en toegepast werden, moeten we ieder jaar weer ervaren hoe deze praktijken nog welig tieren in de 5 december Nederlandse Culturele Traditie¹⁷. In dit verband hebben petitieën eveneens in 2005 aangeboden aan het Nederlands Kabinet en Parlement nog tot niets geleid, erger nog de aanbieders van de Petitie hebben nimmer een reactie ontvangen. De kans om serieus iets te doen met de implementatie van de DDPA 2001 ten aanzien van deze doelgroep op het gebied bestrijding alle vormen van negatieve stereotypering is dus niet gegrepen.

Voorst is er geen sprake van een evenredige vertegenwoordiging van Afrikaanse nazaten op cruciale posities in overheidssector en bedrijfsleven omdat inherent aan regels en procedures sprake is van institutionele uitsluiting. Het gaat er juist om om na te gaan hoe deze regels en procedures negatief werken richting de Afrikaanse nazaten.

Afrikaanse nazaten zijn tevens van oordeel dat de realisatie van het Nationaal Slavernijmonument en het Nationaal Instituut Nederlands Slavernijverleden en Erfenis (NiNsee) in 2002 tot stand gekomen na jarenlange inzet van en inspanningen door de Afrikaanse nazaten in Nederland, niet door Nederland mag worden opgevat als een actie voortvloeiend uit de DDPA 2001 omdat de plannen nog voor de WCAR 2001 een feit waren.

Het mag ook niet worden opgevat als een actie in het kader van herstelbetalingen. In dit verband is tevens geopperd een grondig evaluatie/onderzoek over de inbreng van de Afrikaanse nazaten ten aanzien van de missie van het NiNsee zoals in het missie document "Nu aan de Slag" is geformuleerd. De grote ontevredenheid van Afrikaanse nazaten over de koers van het NiNsee ten opzichte van de oorspronkelijke missie heeft nog niet geleid tot zelfonderzoek bij het NiNsee. Dit wordt versterkt door de houding van de Nederlandse overheid ten aanzien van (zelf)organisaties van Afrikaanse nazaten, die anders dan vanwege het NiNsee, ook een bijdrage wensen te leveren aan het bewustwordingsproces en identiteitsversterkende projecten ter bestrijding van de effecten van het Verleden.

¹⁷ Gedoeld wordt op het conceptueel kader van de Sint Nicolaas traditie.

Het jarenlange streven om zendtijd te bemachtigen binnen het Nederlandse Publieke bestel bijvoorbeeld op grond van Afrikaanse Religieuze Tradities heeft geen oor gevonden binnen het machtcentrum van het Publieke Bestel. Een Kennisinstituut zoals het NiNsee is bedoeld, speelt in het geheel geen rol als het gaat om de belangenbehartiging door middel van studie en onderzoek opdat de zelforganisaties versterkt met feiten en cijfers zich ook op volwaardige wijze kunnen presenteren.

Aanbevelingen

- De realisatie van een kritische analyse (evaluatieonderzoek) over de uitvoering van de DDPA 2001 door Nederland, specifiek wat ten aanzien van de verschillende doelgroepen, in het bijzonder de AAD doelgroep is gerealiseerd in overeenstemming met de DDPA 2001.
- Dat de AAD doelgroep in verband met het vorenstaande, bij de formulering van de probleemstelling en onderzoeksopzet wordt betrokken. Door de ervaringen van de burgergemeenschap in het algemeen en van de AAD doelgroep in het bijzonder te betrekken bij de evaluatie van de DDPA 2001, kan Nederland voldoen aan een van de belangrijkste aanbevelingen uit de 3^e Rapportage van de ECRI. Op deze wijze kan Nederland ook demonstreren dat het haar ernst is om racisme, discriminatie, vreemdelingenhaat en aanverwante onverdraagzaamheid op alle niveaus van de Nederlandse samenleving en ten aanzien van alle doelgroepen te bestrijden.
- De zelforganisaties van Afrikaanse nazaten in Nederland actief te (doen) betrekken door onder andere voorzieningen te creëren en financiële middelen beschikbaar te (doen) stellen ten behoeve van activiteiten die bijdragen aan een actiever bewustwordingsproces over het Nederlandse Slavernijverleden, Slavernij en Kolonialisme bij alle lagen van de bevolking van de Nederlandse samenleving. In dit verband een kritische analyse (onafhankelijk onderzoek) te doen realiseren over de effecten van de tot nu toe gerealiseerde activiteiten door het NiNsee voor de Nederlandse samenleving in het algemeen en in relatie tot de verschillende beleidsterreinen, zoals het Onderwijs¹⁸. Bij de kritische analyse betrekken de rol¹⁹ van het NiNsee in het kader van het "emancipatieproces" van Afrikaanse nazaten en als kennisinstituut voor advies en studie bij zaken Afrikaanse nazaten betreffende in relatie tot vraagstukken over het Verleden. In de analyse de ervaringen van de Afrikaanse nazaten ten aanzien van het functioneren en de uitvoering van de activiteiten van het NiNsee te (doen) betrekken.
- De instelling van een Commissie²⁰ ten einde te adviseren over een te organiseren Internationale Rondetafelconferentie(IRTC) met als focus de Trans-Atlantische Slavenhandel, Slavernij en Kolonialisme en de impact van dat Verleden. Een van de resultaten van de IRTC moet zijn, de vaststelling van de contouren voor een Studie over de omvang van de "Schade" en al wat noodzakelijk is om herstelbetalingen te realiseren. Dit, ter uitvoering van de DDPA 2001 waartoe Nederland zich heeft verplicht. We kunnen onze toekomstige generaties niet langer opzadelen met het

¹⁸ De wijze waarop door het NiNsee de vier domeinen zoals geformuleerd in de missie documenten "Van Droom naar Daad" en "Nu aan de Slag" tot nu toe heeft gerealiseerd en de Afrikaanse nazaten heeft betrokken bij het inspraakproces.

¹⁹ Maatschappelijk, Wetenschappelijk, Internationaal

²⁰ Met inspraak van de landen waar Nederland slavernij en kolonialisme heeft bedreven

Vraagstuk van Herstelbetalingen in verband met het Nederlandse aandeel in de Trans Atlantische Slavenhandel, Slavernij en Kolonialisme. Vroeg of laat zal Nederland over de brug moeten komen.

- Nadere studie te realiseren over de wijze waarop uitvoering kan worden gegeven aan een Nationale Vrije dag (verloffaciliteiten) op 1 juli van elk jaar om deel te kunnen nemen aan de herdenkingsplechtigheden. Bij de nationale herdenking op 1 juli elk jaar, van de Afrikaanse slachtoffers, van het Nederlands Slavernijverleden inclusief de verzetsstrijders die hun leven hebben gegeven ten behoeve van de afschaffing van slavenhandel en slavernij, wordt het vanzelfsprekend geacht dat het Nederlandse volk massaal bij dit gebeuren stilstaat en ook de ruimte krijgt om deelgenoot te zijn van de herdenkingsplechtigheden bij het Nationaal Slavernijmonument.
- Het beschikbaar stellen van financiële middelen ten behoeve van de voorbereiding van en deelname door de burgergemeenschap via hun vertegenwoordigers aan de Durban Review 2009 Conferentie in Geneve 20-24 april 2009, de intersessional meeting ten behoeve van geaccrediteerde NGO's respectievelijk het civil society forum van 17-19 april 2009.

2.4 Kolonialisme

Tot slot willen we de volgende onderwerpen onder de aandacht brengen die een directe relatie hebben met het onderwerp Kolonialisme.

2.4.1 INTERNATIONALE SOLIDARITEIT

Wij willen onze solidariteit uitspreken met volkeren of groepen elders ter wereld die lijden onder een koloniaal of discriminerend regime. In het bijzonder noemen wij hier het Palestijnse volk, vanwege het driedelige onrecht dat dit volk wordt aangedaan: het niet inwilligen van het recht op terugkeer van de Palestijnse vluchtelingen naar hun woongebieden; de geïnstitutionaliseerde discriminatie van de Palestijnse bevolking in Israel; en de bezetting en voortgaande kolonisatie van de Westelijke Jordaanoever (inclusief Oost Jeruzalem), de Gazastrook en de Golan Hoogvlakte. Wij ondersteunen gaarne het door de Palestijnse NGO's ingebrachte paper voor de Durban Conferentie.

Nederland isoleert het Palestijnse volk door in het kader van deze conferentie belemmeringen op te werpen, waardoor de Palestijnen bij voorbaat het recht wordt ontzegd om het onrecht jegens hen tijdens de VN antiracisme conferentie ter tafel te brengen. Als VN-lidstaat en lid van de EU heeft Nederland een bijzondere verantwoordelijkheid om deze kwestie bespreekbaar te maken tijdens de Durban Review 2009.

Aanbeveling

De NGO's doen een beroep op Nederland om vanuit het mensenrechtenperspectief hieraan aandacht te besteden in het kader van haar bijzondere verantwoordelijkheid om deze kwestie bespreekbaar te maken tijdens de Durban Review 2009.

2.4.2 AOW-GAT

De sociale voorzieningen in Nederland zijn omstreeks 1954 ingevoerd, in het zelfde jaar is republiek Suriname en Nederlandse Antillen met de invoering van het Koninkrijksstatuut

zonder volksraadpleging in Suriname en op de Nederlandse Antillen, kennelijk om de laatste twee groepen buiten het Nederlandse sociale stelsel, ondermeer de AOW te houden. Hierdoor hebben de Surinamers, Antilianen en Arubanen ook die in Nederland thans wonen met een AOW-gat te maken wat Nederland weigert te repareren.

Aanbeveling

Op korte termijn deze gang van zaken aan de orde stellen in het kader van de uitvoering van de DDPA 2001 onder andere voor wat betreft het gestelde in paragraaf 164 H en I.

2.4.3 AWBZ

Personen die in het kader van familiale en culturele aangelegenheden vanuit Nederland in Suriname moeten verblijven, kunnen geen gebruikmaken van de voorzieningen onder de AWBZ vallen, dit terwijl het in andere landen wel mogelijk is.

Aanbeveling

Op korte termijn deze gang van zaken aan de orde stellen in het kader van de uitvoering van de DDPA 2001 onder andere voor wat betreft het gestelde in paragraaf 164 H en I. Het gelijkheidsbeginsel is hier zeker van toepassing

2.4.4 100% CONTROLES OP SCHIPHOL

De 100% controles op Schiphol vooral op vluchten van republiek Suriname, de Nederlandse Antillen en Aruba, is discriminatoir en in strijd met Mensenrechtenverdragen. Gelet op de signalen blijkt dat hoe donkerder (nonwhites) de huidskleur van de reizigers (jong en oud) hoe strenger men wordt gecontroleerd. Dit zelfde mechanisme wordt toegepast bij vooral zwarte jongeren personen met typische Afrikaanse haardracht²¹. Dit is nu een typisch voorbeeld van het schenden van de rechten van de mens in Nederland.

Aanbeveling

De Nederlandse autoriteiten worden opgeroepen om maatregelen te treffen dat deze mensonterende werkwijze en de daarbij gepaard gaande vernederingen onmiddellijk worden beëindigd. Onder andere geldt hier de instructie aan de bij de Controles betrokken functionarissen (o.a. Douane en Marechaussee)

2.4.5 VLIEGTARIEVEN NEDERLAND-SURINAME

De vliegtarieven op de route Amsterdam-Paramaribo-Amsterdam wordt onder regie van de Nederlandse regering kunstmatig hoog gehouden. Zo laat de Nederlandse regering de vliegmaatschappijen, waaronder de KLM, haar Staatsburgers onder andere die noodgedwongen op deze route vanwege familiale en culturele banden moeten reizen, flink uitbuiten. Dit vinden we een vorm van institutioneel racisme omdat vergeleken met vliegroutes en -trajecten naar andere landen dan bijvoorbeeld de republiek Suriname de prijs uitzonderlijk hoog is.

Aanbeveling

Op korte termijn deze gang van zaken aan de orde stellen in het kader van de uitvoering van de DDPA 2001 onder andere voor wat betreft het gestelde in paragraaf 164 H en I.

3. Intersectionele discriminatie

²¹ vlechtjes/rasta haardracht

Centraal in de realisatie van de mensenrechten van vrouwen is dat discriminatie tegen vrouwen en andere schendingen van hun mensenrechten niet alleen plaatsvinden op grond van gender, maar ook op andere gronden, zoals etniciteit, leeftijd, klasse, nationaliteit, handicap, seksuele oriëntatie en gezondheidsstatus. Negatieve beeldvorming en discriminatie kunnen, naar de huidige wetenschappelijke inzichten, het best worden geanalyseerd via de intersectionele benadering. De positie van een persoon wordt bepaald door zijn of haar gender en zijn of haar etniciteit of andere identiteiten, in onderlinge samenhang. De Beijing VN Wereld Vrouwenconferentie Verklaring (1995) heeft overheden opgeroepen tot het versterken van inspanningen ter verzekering van gelijke rechten en fundamentele vrijheden voor alle vrouwen en meisjes die geconfronteerd worden met veelvuldige barrières die hun ontwikkeling, effectieve participatie en vooruitgang belemmeren.

Aanbevelingen

- Intersectionele discriminatie en negatieve beeldvorming dienen zowel op nationaal en internationaal niveau prioritaire aandacht te krijgen bij de bestrijding van racisme, discriminatie, vreemdelingenhaat en aanverwante intolerantie.
- Er dient een methodologie ontwikkeld te worden om de schendingen te analyseren die zich voordoen bij de intersecties van gender en etniciteit, en dienen zij dit te bestrijden en te voorkomen.
- Stimulerende maatregelen zijn gewenst naar de kant van de media voor wat betreft programma's die positieve aandacht schenken aan zwarte, migranten- en vluchtelingenvrouwen en -mannen. Dit om een positievere en objectievere beeldvorming te bevorderen als alternatief voor de stereotypes die erg vernietigend zijn
- Adequate maatregelen te nemen, inclusief wettelijke regelingen, op alle terreinen en in het bijzonder op politiek, sociaal, economisch en cultureel gebied ter bestrijding van intersectionele discriminatie door personen, organisaties en bedrijven.

Bijlage:

Deze NGO position paper is tot stand gekomen middels bijdragen van de organisaties, aanwezig op de werkconferentie van 24 februari 2009 te Utrecht.

Arbeid en werkgelegenheid

Art.1

Opo Kondreman

Stichting Eer en Herstel

SRADCC

Stichting TRAIN

Tiye International

African Sky / TIYE International

Discriminatie Meldpunt Groningen

Inspraakorgaan Chinezen

E-Quality, Kenniscentrum voor emancipatie, gezin en diversiteit

Reeberg Beveiliging

Vereniging Diversiteits Overleg

Bureau Remedie

Onderwijs en educatie

Tiye International

Sacco Instituut

Radar

E-Quality, Kenniscentrum voor emancipatie, gezin en diversiteit

Palet

Bureau Klachten en Informatie

Netwerk Dyadyaman

Palestina Committee

Leeftijds Discriminatie/Older Women Network

Vereniging CCS

Slavernijverleden

African en African Descendant Netwerk

Europees Anti Racisme Netwerk (EARN)

@Nansie

STRADCCAU

Vereniging Surinaamse Nederlanders

Vereniging van Reizigers

St. Inke

Stichting Afro Europese Vrouwenbeweging "Sophiedela"

Mart Radio-omroep

Surinaamse Vrouwenbeweging

Europese Vrouw en Geloof Beweging NL

GAC - Nederland

SME Omroep

Netwerk Dyadyaman

Kobipro

Stichting Nationaal Monument Nederlands Slavernijverleden (LPS)

Stichting Panafstrag Europa/NL

Stichting African World Instituut (STAWSI)